

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Перший проректор
Національного технічного університету
«Дніпровська політехніка»

Артем ПАВЛИЧЕНКО

“18” 04 2025 р.

ВИСНОВОК

Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» щодо дисертації Першиної Наталії Геннадіївни на тему: *«Публічне управління у сфері охорони нематеріальної культурної спадщини в Україні»* на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування». Тема дисертаційної роботи «Формування та реалізація державної політики у сфері охорони нематеріальної культурної спадщини в Україні» була затверджена на засіданні Вченої ради Дніпропетровського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України (протокол № 07/237 від 23 листопада 2020 року). Коригування теми в редакції «Публічне управління у сфері охорони нематеріальної культурної спадщини в Україні» затверджено на засіданні Вченої ради Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» (протокол № 13 від 12 грудня 2024 р.).

ВИТЯГ

з протоколу № 15 засідання кафедри
державного управління і місцевого самоврядування
Навчально-наукового інституту державного управління
від «18» квітня 2025 року

Порядок денний:

Обговорення результатів дисертаційного дослідження здобувачки кафедри державного управління і місцевого самоврядування НТУ «Дніпровська політехніка» Першиної Н. Г. на тему: *«Публічне управління у сфері охорони нематеріальної культурної спадщини в Україні»*, поданого на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» щодо її рекомендації для попереднього розгляду та захисту у разовій спеціалізованій вченій раді.

Присутні:

зав. каф., д. держ. упр., проф. Чикаренко І. А. – голова семінару; д. і. н., проф. Бородін Є. І. – науковий керівник; д. держ. упр., проф. Маматова Т. В.; проф. д. держ. упр., проф. Баштанник В. В.; д. держ. упр., проф. Гончарук Н. Т.; д. держ. упр., проф. Липовська Н. А.; д. держ. упр., доц. Сорокіна Н. Г.; д. держ. упр., доц. Тарасенко Т. М.; д. держ. упр., проф. Хожило І. І.; д. держ. упр., проф.

Шпекторенко І. В.; к. держ. упр., доц. Багрін О. А., к. держ. упр., доц. Матвеева О. Ю.; к. держ. упр., доц. Шумляєва І. Д.

Присутні на засіданні 13 осіб, зокрема 10 докторів наук, із них за профілем поданої на розгляд дисертації – 9, та 3 кандидати наук, із них за профілем поданої на розгляд дисертації – 3.

СЛУХАЛИ:

1. Повідомлення голови семінару – Чикаренко І. А., зав. каф., професора кафедри державного управління і місцевого самоврядування – за матеріалами дисертаційної роботи Першиної Н. Г. на тему: «Публічне управління у сфері охорони нематеріальної культурної спадщини в Україні», поданої на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування».

Тема дисертаційної роботи «Формування та реалізація державної політики у сфері охорони нематеріальної культурної спадщини в Україні» була затверджена на засіданні Вченої ради Дніпропетровського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України (протокол № 07/237 від 23 листопада 2020 року). Koreгування теми затверджено на засіданні Вченої ради Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» (протокол № 13 від 12 грудня 2024 р.).

Науковий керівник теми – д. і. н., проф. Бородін Є. І.

2. Доповідь здобувачки ступеня доктора філософії Першиної Н. Г. на тему: «Публічне управління у сфері охорони нематеріальної культурної спадщини в Україні», поданої на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування». У своїй доповіді Першина Н. Г. розкрила актуальність обраної теми, об'єкт та предмет дослідження, мету, завдання, наукову та управлінську методологію, основні наукові положення та висновки, що виносяться на захист, а також науково-практичну значимість роботи та інформацію про впровадження результатів дослідження.

3. Запитання до здобувача. Запитання по матеріалам дисертації ставили: д. держ. упр., проф. Гончарук Н. Т., д. держ. упр., проф. Шпекторенко І. В., д. держ. упр., проф. Хожило І. І., д. держ. упр., проф. Липовська Н. А., д. держ. упр., доц. Сорокіна Н. Г., к. держ. упр., доц. Матвеева О. Ю. Запитання торкалися актуальності дослідження, ступеню обґрунтованості пропонованих підходів, методологічних, процесних, інструментальних напрямів удосконалення публічного управління у сфері охорони нематеріальної культурної спадщини в Україні, наукової новизни та практичного використання результатів досліджень тощо.

4. Виступи за обговореною роботою. В обговоренні дисертації взяли участь: Липовська Н. А., д. держ. упр., професор – гарант ОНП; Чикаренко І. А., д. держ. упр., зав. каф., професор, головуюча на засіданні; науковий керівник – д. і. н., проф. Бородін Є. І.; Гончарук Н. Т., д. держ. упр., професор; Хожило І.

І., д. держ. упр., д. і. н., професор; Баштанник В. В., д. держ. упр., професор; Шпекторенко І. В., д. держ. упр., професор; Тарасенко Т. М., д. держ. упр., професор.

Бородін Є. І. представив авторку дисертації, і зазначив, що висновок про роботу над дисертацією та виконання індивідуального навчального плану Першиною Н. Г., яка здобуває науковий ступінь доктора філософії з галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування», є у цілому позитивним: представлене дослідження відповідає усім формальним вимогам щодо підготовки дисертації. Науковий керівник надав загальну оцінку роботи Першиної Н. Г. під час проведення досліджень та підготовки дисертації до захисту, підтвердив виконання здобувачкою індивідуального плану наукової роботи та індивідуального навчального плану, а також відзначив, що текст дисертації перевірено програмою Strike Plagiarism на наявність текстових запозичень. У наданій довідці схожість тексту – 4,15 % (максимальний збіг загальновідомих для даної галузі термінів та визначень з однією роботою).

Під час обговорення основних положень дисертації Першиної Н. Г. науковці відзначили, що актуальність теми дослідження є очевидною, робота виконана на належному науковому рівні, є самостійним завершеним дослідженням, що містить нові науково обґрунтовані наукові результати, які вирішують конкретне наукове завдання, що має істотне значення для галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування». Отримані наукові результати достатньою мірою опубліковані та пройшли апробацію на науково-комунікативних заходах.

Більш глибокий висновок (про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації) буде надано авторці дисертації після представлення нею результатів дослідження на сьогоднішньому засіданні кафедри та їх обговорення, зокрема, з урахуванням детального вивчення роботи рецензентами. Разом із тим, усі виступаючі висловили єдину думку, що дослідження Першиної Наталії Геннадіївни на тему: «Публічне управління у сфері охорони нематеріальної культурної спадщини в Україні» відповідає усім вимогам до підготовки дисертації та може бути рекомендованим до подальшого проходження та захисту в разовій спеціалізованій вченій раді до завершення терміну навчання в аспірантурі.

УХВАЛИЛИ:

1. Визначити, що за ступенем готовності дисертаційну роботу Першиної Наталії Геннадіївни можна вважати завершеною науковою працею.

2. Ураховуючи офіційну заяву Першиної Н. Г. з проханням провести попередню експертизу дисертації та видати висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації, призначити рецензентами по дисертаційному дослідженню д. держ. упр., проф. Шпекторенка І. В. та д. екон. наук., професора Безуглу Л. С., що працюють у даному науковому напрямі та мають відповідні публікації за темою представленого дослідження.

3. Рецензентам до 25 квітня 2025 р. підготувати висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Першиної Наталії Геннадіївни на тему: «Публічне управління у сфері охорони нематеріальної культурної спадщини в Україні» на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю

281 «Публічне управління та адміністрування» галузі знань

28 «Публічне управління та адміністрування»

1. Актуальність теми дослідження.

Реформаційні перетворення у сфері культури України відбуваються з часів проголошення незалежності держави. Однак, ці реформи тривають досить повільно і не завжди відповідають викликам часу. Актуальність дослідження посилюється й тим, що Україна прагне стати членом європейської спільноти, де існують більш жорсткі вимоги в означеній сфері.

Українська держава успадкувала величезний пласт пам'яток минувшини, які є невід'ємною частиною її національної культури, ідентичності, свідомості та менталітету. Ці пам'ятки увібрали глибинне коріння національних традицій і в них закарбувалися велич історичних подій і видатних постатей.

Державна опіка пам'ятками культури є важливим завданням сучасного культурного будівництва в Україні. Забезпечення належного публічного управління у сфері збереження і належного використання пам'яток культури, зокрема, нематеріальної культурної спадщини (далі – НКС) є не лише справою внутрішньої політики держави, а й обов'язком України перед світовим товариством. Повномасштабна російсько-українська війна актуалізувала проблему захисту культурної спадщини України та притягнення країни-агресора до відповідальності за завдану шкоду.

Однак, нинішній стан публічного управління у сфері охорони НКС в Україні свідчить про низку проблем. Серед них:

- неспроможність держави протистояти стихійним економічним процесам, які негативно впливають на елементи спадщини та носіїв-практиків;
- нездатність інститутів державної політичної влади захистити культурну спадщину від втрат та знищення.

Ці проблеми свідчать про відсутність у державі ефективної системи публічного управління у сфері охорони культурної спадщини, особливо нематеріальної. Попри гостру актуальність проблеми формування методологічних засад публічного управління у сфері охорони НКС, вона донині не отримала належного аналітичного осмислення вітчизняними науковцями та не висвітлена в публікаціях.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами

Дисертаційна робота презентує результати участі автора у виконанні науково-дослідної роботи, а саме комплексного наукового проєкту кафедри державного управління і місцевого самоврядування Навчально-наукового інституту державного управління Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» за темами: «Забезпечення стійкості, ревіталізації та

розвитку територій і громад в Україні», номер державної реєстрації 0122U002375 (рішення кафедри державного управління і місцевого самоврядування ННІ державного управління НТУ «Дніпровська політехніка», протокол № 8 від 21.01.2022 р.; затверджена Вченою радою університету 12.05.2022 р., протокол № 5) з 01.03.2022 р. до 29.12.2024 р.; «Цифрова трансформація публічного управління», номер державної реєстрації 0122U002236 (рішення кафедри державного управління і місцевого самоврядування ННІ державного управління НТУ «Дніпровська політехніка», протокол № 8 від 21.01.2022 р.; затверджена Вченою радою університету 12.05.2022 р., протокол № 5) з 01.03.2022 р. до 29.12.2024 р.

Особистий внесок авторки: наукове обґрунтування запровадження закордонних практик в охорону нематеріальної культурної спадщини в Україні, системного підходу у формуванні основних функцій та принципів публічного управління у цій сфері культурної політики держави; наукове обґрунтування підходу та інструментів публічного управління у сфері охорони нематеріальної культурної спадщини в Україні. Результати дослідження також увійшли до наукових публікацій Першиної Н. Г., що готувалися під час виконання наукових тем.

3. Мета і завдання дослідження

Метою дисертаційної роботи є обґрунтування теоретичних основ застосування процесного підходу в публічному управлінні ОНКС та міжсекторального партнерства в цій сфері.

Поставлена мета обумовлює необхідність розв'язання таких дослідницьких завдань:

- визначити зміст і сутність нематеріальної культурної спадщини та її охорони в контексті наукової та управлінської проблематики, схарактеризувати основні етапи в історії становлення та розвитку галузі культурної спадщини в Україні; проаналізувати нормативно-правові засади у сфері охорони нематеріальної культурної спадщини в нормативно-правових актах України;
- дослідити зарубіжний досвід публічного управління сферою охорони нематеріальної культурної спадщини, виявити особливості інституційного дизайну сфери охорони нематеріальної культурної спадщини на міжнародному рівні;
- дослідити та ідентифікувати інструменти формування та реалізації публічного управління сферою охороною нематеріальної культурної спадщини на основі Аналітичної доповіді ЮНЕСКО 2023 року;
- визначити публічне управління сферою охорони нематеріальної культурної спадщини в концептуальних позиціях процесного підходу в управлінні;
- адаптувати зарубіжний досвід, використавши «теоретичне перехрестя» та «інтегративне міжтеоретичне збагачення» М. Садрі, А. Арістиду та Д. Равазі у формуванні міжсекторального партнерства у сфері охорони нематеріальної культурної спадщини до процесного підходу в публічному управлінні;

– розробити й обґрунтувати концептуальну модель публічного управління у сфері охорони нематеріальної культурної спадщини на основі міжсекторальної взаємодії.

Об'єкт дослідження – суспільні відносини, що склались в процесі публічного управління у сфері охорони нематеріальної культурної спадщини

Предмет дослідження – публічне управління у сфері охорони нематеріальної культурної спадщини.

4. Методи дослідження

У дослідженні охорони нематеріальної культурної спадщини (ОНКС) в Україні використано низку наукових методів, що забезпечили комплексний і міждисциплінарний підхід до вивчення управлінських інструментів і практик у цій сфері. Основу становлять принципи історизму, наукової об'єктивності та історичної обумовленості, що дозволили дослідити еволюцію управлінських підходів у контексті альтернативних варіантів розвитку політики. Застосовано спостереження та аналіз політик у сфері охорони НКС як в Україні, так і на міжнародному рівні, зокрема на базі документів ЮНЕСКО та нормативно-правових актів інших країн.

Серед прикладних методів ключову роль відіграли синтез та узагальнення. Метод синтезу дозволив інтегрувати локальний і глобальний досвід, об'єднати різні наукові та управлінські підходи у цілісну концептуальну модель публічного управління у сфері НКС. Узагальнення, своєю чергою, дало змогу виокремити спільні процесні характеристики управління, що базуються на аналітичних матеріалах ЮНЕСКО, та сформулювати пропозиції щодо впровадження процесного підходу. Разом ці методи стали підґрунтям для створення авторської методології, яка враховує взаємодію між елементами системи охорони НКС.

Значну аналітичну цінність становлять порівняльний, історико-генетичний та історико-порівняльний методи, що дали змогу дослідити управлінські моделі в різних країнах, виявити ефективні інструменти, типологізувати інституційні підходи та структури. Метод типологізації дозволив систематизувати принципи та функції як основу для управління, а метод класифікації – структурувати об'єкти НКС за хронологічними, функціональними, процесними та інституційними ознаками, що сприяло розробці стратегій охорони й оптимізації управлінських процесів.

Метод аналогії забезпечив перенесення ефективних інструментів із суміжних дисциплін, таких як менеджмент, екологія та інформаційні технології, до сфери публічного управління НКС. Це дозволило адаптувати підходи щодо стратегічного планування, моніторингу, діджиталізації та регіоналізації політик, враховуючи локальні культурні особливості. Таким чином, сукупність використаних методів створює надійну методологічну базу для ефективного управління та збереження нематеріальної культурної спадщини в умовах сучасних викликів.

5. Наукова новизна отриманих результатів

Деталізація змісту наукової новизни дисертаційної роботи полягає у тому, що

уперше:

– на основі аналізу Аналітичної доповіді ЮНЕСКО 2023 року знайдено та ідентифіковано процесні та функціональні характеристики формування та реалізації публічного управління у сфері охорони НКС для використання їх в практиці України у зазначеній сфері. Емпірично доведено, що функції планування (формування політики, бюджетування), прийняття рішень, мотивації, організації (координації), комунікації, контролю (оцінки) та роботи з суб'єктами практичної діяльності та носіями нематеріальної культурної спадщини тісно взаємопов'язані та відіграють ключову роль у забезпеченні ефективного збереження та розвитку НКС;

– запропоновано методологічний підхід автора, що базується на гібридизації процесного підходу в публічному управлінні з теоретичними перспективами МСП у контексті дослідження М. Садрі, А. Арістиду та Д. Равазі, що дозволило обґрунтувати принципи публічного управління у сфері ОНКС в Україні: партнерство та демократичність (зацікавлених сторін та соціальних оцінок); мікроекономічної поведінки (прозорість та публічність); стійкість; інституційної перспективи (системність та ефективність); соціальна відповідальність бізнесу; меценатство; управлінського та організаційного пізнання (законодавче стимулювання та легітимація діяльності); спроможностей та ресурсів (громадянська активність), а зазначені принципи публічного управління корелюють із функціями управління: наприклад, принцип інституційної перспективи найбільш змістовно пов'язаний із функцією планування та формування політики; принцип мікроекономічної поведінки – передусім із функцією мотивації та організації; принцип спроможностей і ресурсів головним чином реалізується через функції планування та організації (координації); принцип управлінського та організаційного пізнання охоплює весь управлінський цикл як набір функцій, а не лише завдяки функції організації (координації) та обміну досвідом; принцип зацікавлених сторін і соціальних оцінок найперше виявляється через функції комунікації, прийняття рішень, контролю.

удосконалено:

– перелік ключових аспектів публічного управління в контексті Європейської інтеграції та культурної спадщини: Європейський культурний простір; міжнародні договори та конвенції; обмін досвідом. Окремим аспектом є роль держави та громадськості в публічному управлінні у сфері охорони НКС: державна підтримка ОНКС; законодавче забезпечення; залучення громадськості; фінансування охорони культурної спадщини; інноваційні підходи; міжнародне співробітництво;

– формулювання охорони нематеріальної культурної спадщини як складного і багатофункціонального управлінського процесу, який вимагає системного підходу та залучення зусиль різних суб'єктів політики та політичних інститутів. Публічне управління відіграє в цьому процесі ключову

роль, забезпечуючи планування (формування політики, бюджетування), прийняття рішень, мотивацію, організацію (координацію), комунікацію, контроль (оцінювання) та роботу з персоналом – суб'єктами практичної діяльності та носіями НКС.

набули подальшого розвитку:

– концепт про системність інструментів публічного управління, особливо щодо взаємозв'язку та співвідношення принципів управління з його функціями, який доведено тим, що обґрунтовані у даному дослідженні принципи публічного управління у сфері ОНКС корелюють із функціями публічного управління;

– принципи публічного управління у сфері ОНКС в умовах МСП в Україні: партнерство та демократичність (зацікавлених сторін та соціальних оцінок); мікроекономічної поведінки (прозорість та публічність); стійкість; інституційної перспективи (системність та ефективність); соціальна відповідальність бізнесу; меценатство; управлінського та організаційного пізнання (законодавче стимулювання та легітимація діяльності); спроможностей та ресурсів (громадянська активність);

– критерії та показники для оцінки ефективності заходів з охорони нематеріальної культурної спадщини (НКС): кількість заходів та активностей; залучення громади; освітня та просвітницька діяльність; соціальні показники; економічні показники; інфраструктура та ресурси; моніторинг та оцінка; цифрові технології.

6. Практичне значення одержаних результатів

Основні теоретичні положення, висновки і пропозиції дисертаційної роботи мають практичне спрямування та забезпечують методологічне та емпіричне підґрунтя для формування, впровадження та підвищення ефективності публічного управління у сфері охорони НКС.

Практичне значення наукового дослідження полягає у розробці пропозицій з удосконалення публічного управління у сфері охорони НКС, шляхом запровадження процесного підходу в публічному управлінні та міжсекторального партнерства між державою, політичними інститутами, інститутами громадського суспільства, громадянами та громадами. Зокрема, пропозиції щодо формування концептуальної моделі публічного управління у сфері ОНКС на основі міжсекторальної взаємодії впроваджено Управлінням культури і туризму Донецької обласної державної адміністрації під час заходів з охорони культурної спадщини у 2024 році (Довідка про впровадження № 177/0/191-25 від 13 лютого 2025 р.), в діяльності Дніпропетровської обласної асоціації органів місцевого самоврядування (Довідка про впровадження № 63/01-2025 від 17 січня 2025 р.), під час вдосконалення навчально-методичного забезпечення освітніх програм в ННІДУ НТУ «Дніпровська політехніка» (Довідка про впровадження № 12-34/185 від 30 грудня 2024 р.) (Додаток А).

Окремі положення, висновки та пропозиції, що отримані за результатами дисертаційного дослідження, щодо актуальності формування процесного підходу в публічному управлінні сферою охорони НКС в Україні як однієї з

умов забезпечення цифрової трансформації, стійкості, розвитку та ревіталізації територій і громад в Україні, використано під час формування звітів за НДР кафедри державного управління і місцевого самоврядування ННІ державного управління НТУ «Дніпровська політехніка» (Довідка про участь у науково-дослідних роботах № 12-34/186 від 30 грудня 2024 р.) (Додаток В).

Також, положення дисертаційної роботи можуть знайти застосування в освітньому процесі під час викладання тем, що пов'язані із методологією публічного управління, державним управлінням у сфері охорони культури та культурної спадщини, а також у науковій діяльності, зокрема, при розробці пропозицій щодо вдосконалення системи публічного управління у соціально-гуманітарній сфері (Довідка про впровадження результатів дисертаційного дослідження Першиної Н. Г. «Публічне управління у сфері охорони нематеріальної культурної спадщини», поданої на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» № 12-23/185 від 30.12.2024 р.).

7. Особистий внесок здобувача

Дисертація є самостійно виконаним, завершеним науковим дослідженням. Усі наукові результати, викладені у роботі, отримані автором особисто і здобули апробацію та відображення в опублікованих працях. У дисертації не використовуються ідеї і розробки, що належать співавторам. Внесок автора в опублікованих у співавторстві роботах конкретизовано в списку публікацій.

8. Апробація результатів дисертації

Результати дослідження оприлюднені на 7 комунікативних заходах: 5 міжнародних, 1 всеукраїнській, та 1 іншій науково-практичній конференції, а саме: «Наукова весна» 2023: Міжнародна наук.-техн. конференція студентів, аспірантів та молодих вчених, м. Дніпро, 1-3 березня 2023 року, НТУ «Дніпровська політехніка»; «Актуальні проблеми європейської та євроатлантичної інтеграції України»: XX наук.-практ. конф. 18 травня 2023 р., м. Дніпро, НТУ «Дніпровська політехніка»; «Молодь: наука та інновації»: Міжнародна наук.-техн. конференція студентів, аспірантів та молодих вчених, м. Дніпро, 22-24 листоп. 2023 р., НТУ «Дніпровська політехніка»; «Національна ідентичність на новому етапі розвитку українського суспільства»: Всеукр. наук.-практ. конф., м. Дніпро, 15 листоп. 2023 р., Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ; «Наукова весна» 2024: IV Міжнародна наук.-техн. конференції аспірантів та молодих вчених, Дніпро, 27–29 березня 2024 р., НТУ «Дніпровська політехніка»; «Безпечна, комфортна та спроможна територіальна громада»: Міжнародна наук.-практ. конференція, м. Дніпро, 9-11 жовтня 2024 р., НТУ «Дніпровська політехніка»; «Молодь: наука та інновації» 2024: XII Міжнародна наук.-техн. конф. студентів, аспірантів та молодих вчених, м. Дніпро, 13-15 лист. 2024 р., НТУ «Дніпровська політехніка».

9. Структура та обсяг дисертації

Дисертаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел і додатків. Повний обсяг роботи становить 294 сторінки. Обсяг основного тексту – 205 сторінок. Робота містить 8 рисунків, 2 таблиці, 3 додатки (на 8 сторінках). Список використаних джерел налічує 244 найменування (з них 54 – іноземною мовою (англійська)).

10. Публікації. Основні наукові положення й результати дисертаційного дослідження висвітлено в 12 наукових працях: 5 статтях у наукових фахових виданнях України та 7 тезах матеріалів науково-практичних конференцій.

Публікації у наукових фахових виданнях України:

1. Першина Н. Г. Охорона нематеріальної культурної спадщини як складова захисту прав людини. *Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права*. 2023. Вип. 5. С. 19-23. DOI <https://doi.org/10.51547/ppp.dp.ua/2023.5.3>

2. Бородін Є. І., Першина Н. Г. Еволюція інституціонального дизайну охорони нематеріальної культурної спадщини. *Аспекти публічного управління*. 2023. Том 11. № 4. С. 35-41. DOI <https://doi.org/10.15421/152350> Авторкою на основі документів ЮНЕСКО та наукової літератури надано нормативний аналіз права, побудови та стосунків соціальних інститутів, відповідальних за охорону НКС.

3. Першина Н. Г. Управління охороною нематеріальної культурної спадщини в концептуальних позиціях процесного підходу в управлінні. *Публічне управління і адміністрування в Україні*. 2024. № 41. С. 99-106. DOI <https://doi.org/10.32782/pma2663-5240-2024.41.13>

4. Бородін Є. І., Першина Н. Г. Основи «теоретичного перехрестя» та «інтегративного міжтеоретичного збагачення» у формуванні міжсекторального партнерства в охороні нематеріальної культурної спадщини. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Публічне управління та адміністрування*. 2024. Т. 35 (74). № 4. С. 8-15. DOI <https://doi.org/10.32782/TNU-2663-6468/2024.4/02> Авторкою гібридизовано основи процесного підходу в публічному управлінні з теоретичних перспектив у контексті дослідження М. Садрі, А. Арістиду та Д. Равазі, що дозволило обґрунтувати принципи публічного управління у сфері ОНКС в Україні.

5. Першина Н. Г. Концептуальна модель публічного управління охороною нематеріальної культурної спадщини за участю міжсекторальної взаємодії. *Держава та регіони. Науково-виробничий журнал*. Серія: Публічне управління та адміністрування. 2024. № 4. С. 12-16. DOI <https://doi.org/10.32782/1813-3401.2024.4.2>

Публікації, що засвідчують апробацію матеріалів дисертації (у вітчизняних виданнях):

6. Першина Н. Г. Формування державної політики України у сфері нематеріальної культурної спадщини. *«Наукова весна» 2023* : матеріали XIII Міжнародної науково-технічної конференції студентів, аспірантів та молодих

вчених, Дніпро, 1-3 березня 2023 р. / Національний технічний університет «Дніпровська політехніка». Дніпро : НТУ «ДП», 2023. С. 326-328. <https://ir.nmu.org.ua/handle/123456789/164162>

7. Першина Н. Г. Формування державної політики у сфері нематеріальної культурної спадщини як частини європейської культурної політики в країнах-членах ЄС. *Актуальні проблеми європейської та євроатлантичної інтеграції України* : матеріали XX наук.-практ. конф. 18 травня 2023 р., м. Дніпро. За заг. ред. Л. Л. Прокопенка. Дніпро : НТУ ДП, 2023. С. 91-92. https://ipt.nmu.org.ua/ua/publications/Матеріали%20конференції_18_05_2023.pdf

8. Першина Н. Г. Інституціалізація охорони культурної спадщини на міжнародному рівні. *Молодь: наука та інновації* : матеріали XI Міжнародної науково-технічної конференції студентів, аспірантів та молодих вчених, Дніпро, 22-24 листоп. 2023 р. У 2-х т. Національний технічний університет «Дніпровська політехніка» Дніпро : НТУ «ДП», 2023. Т. 2. С. 203-204. https://ir.nmu.org.ua/bitstream/handle/123456789/166633/Збірник_Молодь_2023_том_2_final_v-207-208.pdf?sequence=1&isAllowed=y

9. Першина Н. Г. Нематеріальна культурна спадщина як чинник формування національної ідентичності. *Національна ідентичність на новому етапі розвитку українського суспільства* : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Дніпро, 15 листоп. 2023 р.). За заг. ред. В. В. Корнієнко. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2024. С. 95-97. <https://er.dduvs.edu.ua/handle/123456789/13297>

10. Першина Н. Г. Основні компоненти публічного управління охороною нематеріальної культурної спадщини в контексті сталого розвитку. *«Наукова весна» 2024* : матеріали XIV Міжнародної науково-технічна конференція аспірантів та молодих вчених, Дніпро, 27-29 березня 2024 р. Національний технічний університет «Дніпровська політехніка». Дніпро: НТУ «ДП», 2024. С. 313-315. <https://ir.nmu.org.ua/handle/123456789/167186>

11. Першина Н. Г. Формування процесного підходу в публічному управлінні охороною нематеріальної культурної спадщини в синхронізації з «інтегративним міжтеоретичним збагаченням» М. Садрі, А. Арістиду та Д. Равазі. *«Безпечна, комфортна та спроможна територіальна громада»*: матеріали міжнародної науково-практичної конференції, Дніпро, 16-18 жовтня 2024 р. / Національний технічний університет «Дніпровська політехніка». Дніпро : НТУ «ДП», 2024. С. 257-260. <https://science.nmu.org.ua/ua/conferences/Forum/Zbirnyk2024.pdf>

12. Першина Н. Г. «Модель публічного управління охороною нематеріальної культурної спадщини на основі міжсекторальної взаємодії. *«Молодь: наука та інновації» 2024*: матеріали XII Міжнародної науково-технічної конференції студентів, аспірантів та молодих вчених, Дніпро, 13-15 лист. 2024 р. У 3-х т. Національний технічний університет «Дніпровська політехніка». Дніпро : НТУ «ДП», 2024. Т. 3. С. 45-46. <https://rmv.nmu.org.ua/ua/arkhiv-zbirok-konferentsiy/molod-nauka-ta-innovatsii-2024/molod-2024-vol3.pdf>

10. Оцінка мови та стилю дисертації

Дисертація виконана українською мовою, з дотриманням наукового стилю викладання матеріалу. Оцінка змісту дисертації, її завершеності та відповідності встановленим вимогам у цілому висока. Анотація відображає основний зміст та результати дослідження. Робота добре візуалізована, містить дотичні рисунки, таблиці, статистичні та аналітичні дані, власну робочу інформацію авторки тощо.

За результатами обговорення результатів дисертаційного дослідження здобувачки кафедри державного управління і місцевого самоврядування НТУ «Дніпровська політехніка» Першиної Н. Г.:

ВВАЖАТИ:

– дисертацію Першиної Наталії Геннадіївни на тему: *«Публічне управління у сфері охорони нематеріальної культурної спадщини в Україні»* самостійним, завершеним науковим дослідженням, яке за своєю актуальністю, ступенем новизни, обґрунтованості, наукової та практичної цінності здобутих результатів відповідає галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» та спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування», вимогам нової редакції Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 19 травня 2023 року № 502 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України з питань підготовки та атестації здобувачів наукових ступенів» (зі змінами) та вимогам Постанови Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (зі змінами);

– дисертаційне дослідження Першиної Наталії Геннадіївни на тему: *«Публічне управління у сфері охорони нематеріальної культурної спадщини в Україні»* може бути рекомендовано до захисту в разовій спеціалізованій вченій раді.

УХВАЛИЛИ:

Затвердити висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Першиної Наталії Геннадіївни на тему: *«Публічне управління у сфері охорони нематеріальної культурної спадщини в Україні»*.

Рекомендувати дисертаційну роботу Першиної Наталії Геннадіївни на тему: *«Публічне управління у сфері охорони нематеріальної культурної спадщини в Україні»* до захисту на здобуття ступеня доктора філософії у разовій спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування».

Рекомендувати призначити головою спеціалізованої вченої ради: **Липовську Наталію Анатоліївну**, д. держ. упр., професора, професора кафедри державного управління і місцевого самоврядування Національного технічного університету «Дніпровська політехніка».

Рекомендувати призначити рецензентами по захисту дисертації Першиної Наталії Геннадіївни:

Шпекторенка Ігоря Валентиновича, д. держ. упр., професора, професора кафедри державного управління і місцевого самоврядування НТУ «Дніпровська політехніка».

Безуглу Людмилу Сергіївну, д. екон. наук., професора, завідувача кафедри туризму та економіки підприємства НТУ «Дніпровська політехніка».

Рекомендувати призначити офіційними опонентами по захисту дисертації Першиної Наталії Геннадіївни:

Поступну Олену Вікторівну, доктора наук з державного управління, професора, доцента кафедри менеджменту Навчально-наукового інституту управління та безпеки населення Національного університету цивільного захисту України, м. Черкаси;

Фальковського Андрія Олександровича, кандидата юридичних наук, доцента, доцента кафедри державознавства, права та європейської інтеграції Національного університету «Одеська політехніка», м. Одеса.

Результати голосування щодо рекомендації дисертації Першиної Наталії Геннадіївни на тему: *«Публічне управління у сфері охорони нематеріальної культурної спадщини в Україні»* до захисту на здобуття ступеня доктора філософії у разовій спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» присутніх на засіданні:

за – 13 осіб, проти – немає, утрималися – немає.

Головуюча на засіданні:

завідувач кафедри державного управління
і місцевого самоврядування,
д. держ. упр., професор

І. А. Чикаренко

Секретар засідання:

професор кафедри державного управління
і місцевого самоврядування,
д. держ. упр., професор

Н. Г. Сорокіна